

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 33 STRAIPSNIO PAKEITIMO,
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 3, 5, 6,
12 IR 48 STRAIPSNIO PAKEITIMO, ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKOS ĮSTATYMO NR. XII-
1869 426 STRAIPSNIO PAKEITIMO, SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 30,
34 STRAIPSNIO PAKEITIMO, ŽELDYNŲ ĮSTATYMO NR. X-1241 25 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

2020-12-11 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ patvirtintos Lietuvos Vyriausybės programoje ypatingai didelis dėmesys skiriamas aplinkos apsaugai ir klimato kaitai.

Aštrėjantys klimato pokyčiai, didėjanti tarša bei išorės veikslių daroma įtaka gamtai reikalauja efektyviai ir skaidriai veikiančios įstaigos atsakingos už visą aplinkos apsaugos kontrolę Lietuvoje. Aplinkos apsaugos kontrolė nėra ir negali būti vienos ministerijos kompetencija – šiuo metu tikriausiai nėra srities, kurios neveiktų klimato kaita ir didėjanti tarša, todėl už tinkamą Aplinkos apsaugos departamento darbą turėtų būti atsakinga ne viena Aplinkos ministerija, o visa Vyriausybė, t. y. siūloma, kad Aplinkos apsaugos departamentas taptų Vyriausybės įstaiga.

Aplinkos apsaugos sistemą sukrėtę korupcijos skandalai rodo, kad šios įstaigos veikla neturi būti priklausoma nuo vieno ministro, o veikla turi būti tęstinė. Tą patvirtina ir tai, kad atskiro ministro sprendimu atleidus vadovą įstaiga lieko be nuolatinio vadovo daugiau nei metus. Buvimas be nuolatinio vadovo labai kenkia įstaigos ir aplinkosauginių tikslų įgyvendinimui.

Pastarųjų metų įvykiai, kai ministras tiesiogiai dalyvauja galimų aplinkosauginių pažeidimų svarstyme bei komentuoja skiriamų baudų dydžius sudaro galimybę priimti ne visiškai skaidrius sprendimus. Todėl savarankiškesnė įstaiga galėtų priimti skaidresnius sprendimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narys Kęstutis Mažeika.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu įstatymuose numatyta, kad Aplinkos apsaugos departamentas yra įstaiga prie Aplinkos ministerijos, o Aplinkos apsaugos kontrolę organizuoja Aplinkos ministerija.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma numatyti, kad Aplinkos apsaugos departamentas yra Vyriausybės įstaiga, o Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės politiką Lietuvos Respublikoje formuoja Aplinkos ministras dalyvaujant Aplinkos apsaugos departamentui.

Tokiu būdu stiprinsime aplinkos apsaugą ir turėsime stipresnę ir savarankiškesnę įstaigą, kuri būtų nepriklausoma nuo politinių ir verslo interesų. Turėtų savarankiškesnį biudžetą ir atsakomybę už aplinkosaugos kontrolę prisiimtų ne tik aplinkos ministras, o visa vyriausybė. Tai atspindėtų žaliojo kurso politikos kryptį – aplinkosauga visose srityse.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimti įstatymų projektai, neturės įtakos kriminogeninei situacijai, įstaiga taps labiau nepriklausoma nuo politikų, todėl padidės įstaigos atsparumas korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymai neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymų paketai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymų projektus, kitų įstatymų keisti nereikės. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti šio Įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymų projektai parengti laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2022 m. gruodžio 31 d. turėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„aplinkos apsauga“, „Vyriausybės įstaiga“

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo nariai